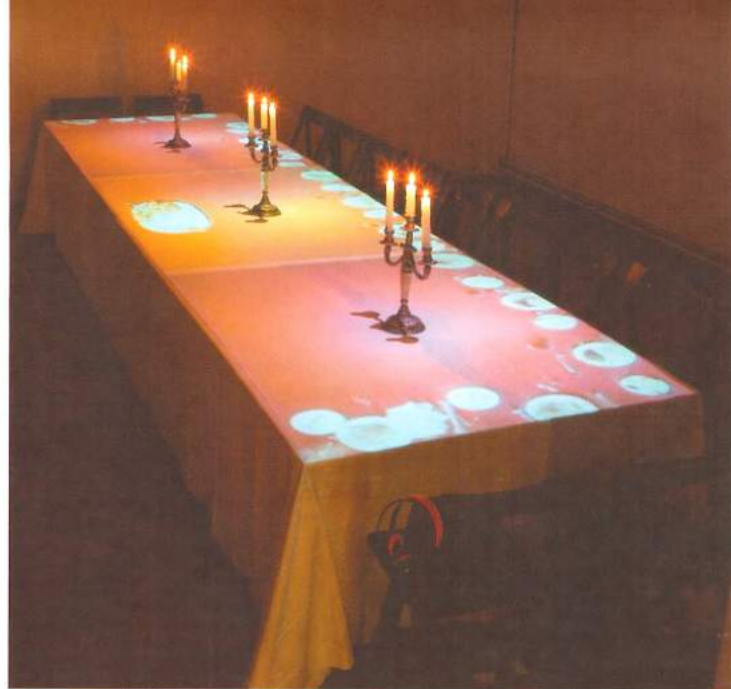

S. IVEKOVIĆ, *Ledene slike* (videoinstalacija)D. MARTINIS, *Napokon večera* (videoinstalacija)S. BOGOJEVIĆ NARATH, *Ruka Majstora* (videofilm)V. ZRNIĆ, *Čežnja ka plavom* (videoinstalacija)

mjenjivati sred. 60-ih god. razvitkom komercijalnoga programa prenosive televizijske tehnike. Usavršavanjem televizijske tehnike dolazi do stvaranja multimedijjskih ambijenata i videoinstalacija, pri čemu se umnožava broj monitora na kojima se istodobno prikazuje jedna ili više slika snimljenih na videovrpce. Danas se videoumjetnost smatra stvaralačkom disciplinom s vlastitim kriterijima estetskoga vrednovanja. Novi medij privukao je osobito one umj. skupine koje su i prije njegovale interdisciplinarni pristup stvaralačkome postupku (grupa »Fluxus«). Pionirsku ulogu u primjeni videotehnike u umjetnosti imao je korejsko-američki umjetnik Naum June Paik, koji je 1963. izložio »preparirani« televizor u galeriji »Parnasse« u Wuppertalu, a posebno je bio aktivan 70-ih godina. Prvi eksperimenti s videom u Hrvatskoj izvode se u okviru Centra za multimedijalna istraživanja u Zagrebu i Galerija grada Zagreba. U nedostatku televizijske opreme pojedini umjetnici videoradove izvode u suradnji sa stranim galerijama (Tübingen, Venecija, Amsterdam), umj. kolonijama ili radionicama (Brdo kraj Buja, Motovun, Ohrid) ili u okviru pojedinih manifestacija (»Audiovisuelle Botschaften, Trigon 73« — Graz; »Video CD« — Ljubljana). Videoart uključuju u svoje stvaralaštvo B. Bučan, D. Martinis, S. Iveković, Ž. Kipke, G. Trbuljak, I. L. Galeta, I. Faktor, I. Deković, S. Đukić, B. Beban, V. Zrnić i dr. — Važnije su manifestacije videoumjetnosti susret održan u Motovunu 1976. u okviru IV. motovunskoga susreta pod nazivom »Identitet« te festival »Videomix« u Zagrebu (1987—91).

LIT.: V. Horvat-Pintarić, Televizija danas — zbornik, Bit international, Zagreb 1972. — Ista, Videokultur oder zurück zu den Quellen, u: Audiovisuelle Botschaften, Trigon 73, Graz 1973. — Video Art, Studio international (London), 1976, 191. — M. Susovski, Video u Jugoslaviji, Spot, 1977, 10. — D. Matičević, Video from Yugoslavia (katalog), São Paulo 1981. — D. Purešević, Video u Jugoslaviji 1987—89 (katalog), Ljubljana 1989. — M.

Susovski, Video, počeci u Hrvatskoj, Kontura, 1994, 25. — J. Vukmir, Suvremeni hrvatski video, ibid. — T. Milovac i L. Kovač, Martinis, Between Surfaces (katalog), Zagreb 1995. — Ž. Ké.

VIDOJE, Ivanov, graditelj (XV. st.). Radio u Zadru gdje je na crkvi Sv. Marije Velike podignuo zvonik i križni svod te izradio vrata i kružne prozore.

LIT.: C. Fisković, Zadarski sredovječni majstori, Split 1959, str. 47.

VID OMIŠLJANIN, pisac i ilustrator knjiga (XIV. st.), rodom iz Omišlja na Krku. God. 1396. napisao glag. brevijar i homilije te ukrao rukopis simbolima evanđelista, slikom Sv. Ivana Evanđelista i drugim ukrasima. Rukopis se čuva u Nacionalnoj biblioteci u Beču (NB cod. slav. 3).

LIT.: I. Milčetić, Hrvatska glagoljska bibliografija, I, Opisi rukopisa, Starine JAZU, 1911. — J. Hamm, Datiranje glagoljskih tekstova, Radovi Staroslavenskoga instituta, Zagreb 1952. — V. Štefanić, Glagoljski rukopisi otoka Krka, Djela JAZU, 1960, 51. — B. Fučić, Glagoljski rukopisi, u katalogu: Minijatura u Jugoslaviji, Zagreb 1964, str. 26, 30. — R.

VIDOVEC, selo Z od Varaždina. U središtu sela nalazi se jednokatni dvorac s parkom s poč. XIX. st. Ima osnovu u obliku ključa. Nekada je pripadao grofovima Petheö de Gerze, a potom Samuili Bužanu, barunu Kuševiću i Donatu Lukavskome. U obližnjemu selu Krkanec nalazi se još jedan dvorac. Ima pravokutnu osnovu; na pročelju je renesansni portal s natpisom i godinom gradnje 1616. Dvorac je pripadao obitelji Patačić. U župnoj crkvi, sagrađenoj 1830, nalaze se grobne ploče domaće vlastele. Crkva je oslikana freskama s bibl. prizorima i likovima svetaca.

LIT.: G. Szabo, Kroz Hrvatsko Zagorje, Zagreb 1939, str. 156—160. — T. Đurić i D. Feletar, Stari gradovi i dvorci sjeverozapadne Hrvatske, Čakovec 1971, str. 33—39. — M. Kru.

VIDOVIĆ, Branko, naivni slikar (Sisak, 12. III. 1947). Po zanimanju pis-moslikar. Slika od 1973. U njegovim ranijim djelima prevladava nara-